

Τι είναι ένας Δορυφόρος Λογαριασμός Τουρισμού (Δ.Λ.Τ.) ;

Ένας δορυφόρος λογαριασμός (Δ.Λ.) είναι ένα εργαλείο για την οργάνωση όλης της ποσοτικής πληροφόρησης που σχετίζεται και απορρέει από ένα συγκεκριμένο πεδίο παραγωγής και διάθεσης προϊόντων ή (και) υπηρεσιών, με σκοπό τη διαμόρφωση ενός συνεκτικού γνωσιακού συστήματος σχετικά με τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά του υπό μελέτη πεδίου και τη διασύνδεση της ανάλυσης του με το συνολικό οικονομικό και κοινωνικό σύστημα της περιφέρειας και της χώρας.

Το γενικότερο πλαίσιο και η λογική συγκρότησης των Δορυφόρων Λογαριασμών έχει ενταχθεί ως αναπόσπαστο πλέον στοιχείο του Ευρωπαϊκού Λογιστικού Συστήματος (Ε.Λ.Σ.)

Η μέχρι σήμερα συζήτηση και πρακτική για τους σκοπούς και το περιεχόμενο της συγκρότησης Δορυφόρων Λογαριασμών (Δ.Λ.) συγκλίνει σε ένα γενικότερο πλαίσιο θεωρητικής και εμπειρικής κατεύθυνσης. Το πλαίσιο αυτό καθορίζει ότι το δορυφορικό είδος εθνικολογιστικής αποτύπωσης συνιστά ένα εργαλείο για την οργάνωση και την μέτρηση όλων των ποσοτικών δεδομένων και των πληροφοριών που σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο πεδίο οικονομικής-παραγωγικής δραστηριότητας, το οποίο για θεωρητικούς, μεθοδολογικούς και τεχνικούς λόγους δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί και να ταξινομηθεί στα πλαίσια της συνήθους κλαδικής διάρθρωσης μιας οικονομίας, όπως ορίζουν τα μέχρι σήμερα Συστήματα καταγραφής των Εθνικών Λογαριασμών (ΣΕΛ) και των Πινάκων Εισροών - Εκροών (Π.Ε-Ε).

Βασικός σκοπός της συγκρότησης ενός Δ.Λ. είναι η διαμόρφωση ενός συνεκτικού συστήματος πληροφόρησης των σημαντικότερων χαρακτηριστικών για ένα συγκεκριμένο πεδίο οικονομικής-παραγωγικής δραστηριότητας με στόχο την οργανική σύνδεση της ανάλυσης του με το συνολικότερο οικονομικό και κοινωνικό σύστημα μιας οικονομίας (χώρας, περιφέρειας ή και τόπου).

Σε μια χώρα που π.χ. ο τουρισμός, αποτελεί μια σημαντική συνιστώσα της εθνικής οικονομίας, είναι σημαντικό και αναγκαίο να πραγματοποιείται μια σε βάθος ανάλυση της επίδοσης των επιπτώσεών του. Η ανάλυση αυτή, είναι σαφώς διαφορετική από εκείνη που επιτρέπει το κλασσικό πλαίσιο των Εθνικών Λογαριασμών (Ε.Λ.) και σχετικά διαφορετική από τους Πίνακες και την Ανάλυση Εισροών - Εκροών για την διερεύνηση των επιπτώσεων στις μεταβολές της ζήτησης των προϊόντων ενός συγκεκριμένου κλάδου ή ομάδας κλάδων παραγωγής. Μια ανάλυση για την διερεύνηση των επιπτώσεων από την παραγωγή και διάθεση τέτοιων πεδίων έχει ανάγκη να περιλάβει και συμπληρωματικά στοιχεία που δεν είναι δυνατόν να εξαχθούν με βάση τις μέχρι σήμερα γνωστές μεθόδους κλαδικής έρευνας.

Δορυφόροι Λογαριασμοί μπορούν να υπολογιστούν και να κατασκευαστούν για τα ακόλουθα πεδία παραγωγικών δραστηριοτήτων με βάση την ένταξή τους στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΛΣ):

- την εκπαίδευση
- την υγεία
- τον τουρισμό
- τα νοικοκυριά
- το περιβάλλον
- τις μεταφορές

Οι Δορυφόροι Λογαριασμοί χρησιμοποιούνται κυρίως ως εθνικά ή περιφερειακά εργαλεία για την ανάλυση της κατάστασης σε ορισμένα πεδία παραγωγικών ή και καταναλωτικών δραστηριοτήτων και αποτελούν έτσι το υπόβαθρο πάνω στο οποίο διαμορφώνονται και διατυπώνονται οι κυβερνητικές πολιτικές για αυτά τα πεδία.

Οι Δορυφόροι Λογαριασμό Τουρισμού - Δ.Λ.Τ. και η διεθνής πρακτική για την κατασκευή τους

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί και οι Πίνακες Εισροών Εκροών απεικονίζουν ποσοτικά όλες τις οικονομικές δραστηριότητες τόσο στο εσωτερικό μιας οικονομίας όσο και σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο. Κατά συνέπεια, μια οικονομία υποδοχής οφείλει να εντάσσει στα εθνικολογιστικά της συστήματα τα διάφορα είδη τουρισμού (εισερχόμενο, εξερχόμενο, εσωτερικό), ώστε να είναι εφικτή η οποιαδήποτε διερεύνηση των οικονομικών τους επιδράσεων. Παρόλα αυτά, τόσο η μέχρι σήμερα χρήση των οικονομικοστατιστικών δεδομένων όσο και η παραδοσιακή λειτουργία και δομή των εν λόγω λογαριασμών και των πινάκων έχει αποδειχθεί αναποτελεσματική στην ποιοτική και ποσοτική εκτίμηση των πραγματικών οικονομικών επιπτώσεων του τουρισμού.

Η αδυναμία αυτή επιχειρείται να αντιμετωπιστεί με τη κατασκευή των Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού (Δ.Λ.Τ.), που υπακούουν στους κανόνες θεσμικής και λειτουργικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων κατά τις αρχές, τους ορισμούς και τις κατηγοριοποιήσεις των εθνικών λογαριασμών, ενώ παρέχουν τη δυνατότητα για συγκρίσεις μεταξύ των τουριστικών στατιστικών διεθνώς.

Η λειτουργική δυνατότητα ενός Δ.Λ.Τ. διασφαλίζεται μόνον με τη διαμόρφωση μιας μεθοδολογικής βάσης υπολογισμού της τουριστικής κατανάλωσης, στα πλαίσια ένας συστήματος λογαριασμών το οποίον συνδυάζοντας ποικίλα στατιστικά πεδία, μεθόδους και τεχνικές επιτρέπει τον πλέον σαφή ποιοτικό και ποσοτικό προσδιορισμό της διάχυσης της τουριστικής καταναλωτικής ζήτησης και προσφοράς στην οικονομία υποδοχής.

Κατά συνέπεια μόνον ο ποιοτικός και ποσοτικός προσδιορισμός και υπολογισμός της τουριστικής κατανάλωσης, ως διακριτής και χαρακτηριστικής μορφής παραγωγής και διάθεσης καταναλωτικών προϊόντων, είναι δυνατόν να παρέχει τις αναγκαίες δυνατότητες για έρευνα πλήθους ζητημάτων που απασχολούν τόσο την ίδια τουριστική ανάπτυξη όσο και την γενικότερη οικονομική ανάπτυξη μιας οικονομίας υποδοχής. Τέτοια ζητήματα μπορεί να είναι η συμβολή του τουρισμού στη παραγωγική δραστηριότητα άλλων οικονομικών κλάδων, στην απασχόληση, στην τουριστικά προκαλούμενη προστιθέμενη αξία, στα επενδύσιμα κεφάλαια

στον τουρισμό καθώς και η μελέτη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της τουριστικής ζήτησης κ.λ.π.. Η εν λόγω συνεισφορά μπορεί να παρέχει παράλληλα χρήσιμα στοιχεία τόσο για θέματα λήψης αποφάσεων σχεδιασμού και εκτίμησης των οικονομικών επιπτώσεων μέσα από συγκεκριμένα σενάρια οικονομικής και τουριστικής πολιτικής, όσο και για ζητήματα μάρκετινγκ, ανάπτυξης προϊόντων και πολιτικές πρωτοβουλιών. Κατά αυτόν τον τρόπο παρέχεται ένα σύνολο λεπτομερών πληροφοριών για την οικονομική και πολιτική διάσταση του τουρισμού, που συχνά συσχετίζονται με άλλους τουριστικούς και οικονομικούς δείκτες.